

ALBUM AMICOTRUM FRANS BANNINCK COCQ (1605-1655)

Koninklijke Bibliotheek, aanvraagnummer 134 C 69

Frans Banninck Cocq, heer van Purmerend en IJpendam. 1625-1628. Poitiers, Bourges, Saumur, Calais, Amsterdam; Oorspronkelijk bevatte het Album amicorum 52 inscripties en 28 wapens, nu 40 inscripties en 18 wapens. Door gelijksnijden van het boekblok is tekstverlies ontstaan. ACZ: niet aangegeven is waardoor de aantallen inscripties en wapentekeningen verminderd zijn.

Inhoud: naam en blz

Derschaw, Reinhold 18
Franckenstein, Johan Friedrich von 13
Free..., Wolff Christoph Jörg 3
Fuchs a Dornheim, Wolffgangus Philippus
14
Gael, Nicolaas 2
Galen, Christoffle Bernard von 11
Herding, Henry 8
Kettler, Diether 10
Kunheim, Georg von 19

Leeradt, Joannes Wernerus a 12
Neuhaussen, Julius Rudolph von 17
Opitz von Schellendorf, Melchior4
Rhein, Joannes Sebastianus zur 16
Scheib, Joannes 15
Sickingen, Franciscus Fridericus von 7
Stadion, Ja--- Hanss von 5
Stadion, Wolffgang Wilhelm von 6
Vöhlin von Frickenhausen, Heinrich
Ferdinand 9

Frans Banning Cocq (van het schilderij “de Nachtwacht” door Rembrandt van Rijn)

Bij HOGENDA vinden we het hier afgebeelde wapen van Frans Banning Cock. De beschrijving luidt: gevierendeeld. 1 en 4. in blauw twee schuingekruiste zilveren toernooilansen met vaantje, 2. in blauw een zilveren zwaan, rood gebekt en gepoot, 3. blauw, een gevierendeeld schildhoofd, a en d. in goud een zwarte leeuw, b en c, in goud een rode leeuw.

Frans Banning Cocq/Cock (zv uit Bremen afkomstige Amsterdamse apotheker Jan Janszoon Cocq en Lysbeth Frans (Banninck), tr. 1630 Maria Overlander (dv Volckert Overlander, heer van Purmerland en IJpendam en Geertruidt Hooft). Frans draagt dus de namen van zijn moeder en vader. De kwartieren 2 en 3 in zijn wapen zijn afkomstig van het wapen van zijn schoonvader. Deze heeft zijn titel heer van Purmerland (kwartier 2) en IJpendam (kwartier 3) aan zijn schoonzoon overgedragen.

Reisschema gebaseerd op de bij de wapenafbeeldingen genoemde data en plaatsen in het Album

1625 juni 1 Poitiers	1627 feb 23 Bourges
1626 april 26 Saumur	1627 feb 23 Bourges
1626 sept 16 Poitiers	1627 mrt 29 Bourges
1626 sept 17 Poitiers (3x)	1627 apr 9 Bourges
1626 sept 23 Poitiers	1627 apr 10 Bourges
1626 nov 15 Bourges	1627 apr 13 Bourges (2x)
1627 feb 3 Bourges	1627 apr 16 Bourges

Niet opgenomen is “1627 onbekende plaats”. Het is aannemelijk dat dit wapen ook in Bourges getekend werd.

Hij is met zijn Album waarschijnlijk in Poitiers begonnen om in Bourges zijn twee of drie jarig verblijf te beëindigen. In april 1626 bezocht hij Saumur. Maar door het ontbreken van 10 wapen- en 12 inscriptiebladzijden kan bovenstaande onvolledig zijn.

Slotopmerking

Ik krijg de indruk dat Frans vaak van een onervaren wapentekenaar gebruik maakt, waardoor sommige wapens en vooral de dekkleden onduidelijk getekend en gekleurd zijn. Voor deze site geldt: kleur A (gevoerd van) en kleur B.

ALBUM AMICORUM

P 03 fol 15r Nicolaas Gael, Poitiers 1 juni 1625.

Een verkeerd getekend wapen. Moeilijk nu te beschrijven. In rood een dwarsbalk, vergezeld boven drie en beneden van twee ruiten, alles goud, een smalle gouden schildhoofd. Helmtaken: twee gouden paardenhoeven met de hoeven omhoog en naar rechts gewend. Dekkleden: goud en rood.

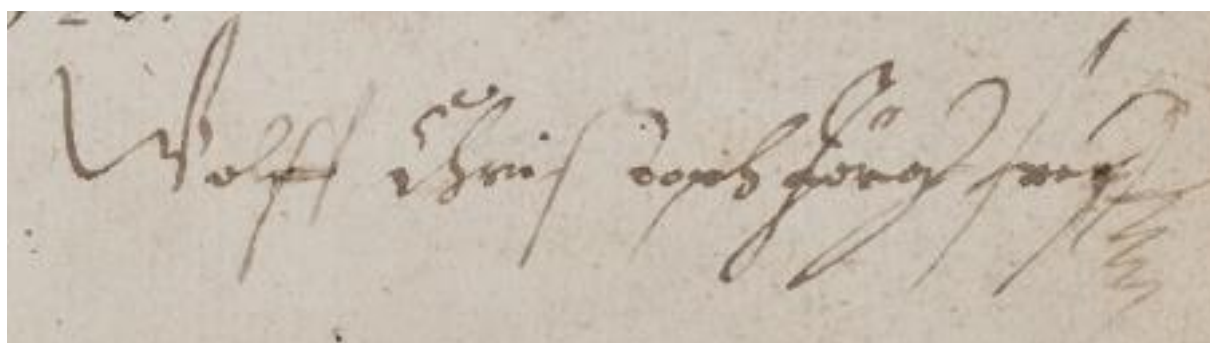
Gael: wapenafbeelding en -beschrijving ontleend aan HOGENDA (Hans Nagtegaal): in goud twee rode dwarsbalken, de bovenste beladen met drie en de onderste met twee zilveren ruiten.

P 29 fol 19r N.N. = Wolff Christoph Jörg Free?, Saumur 26 april 1626.

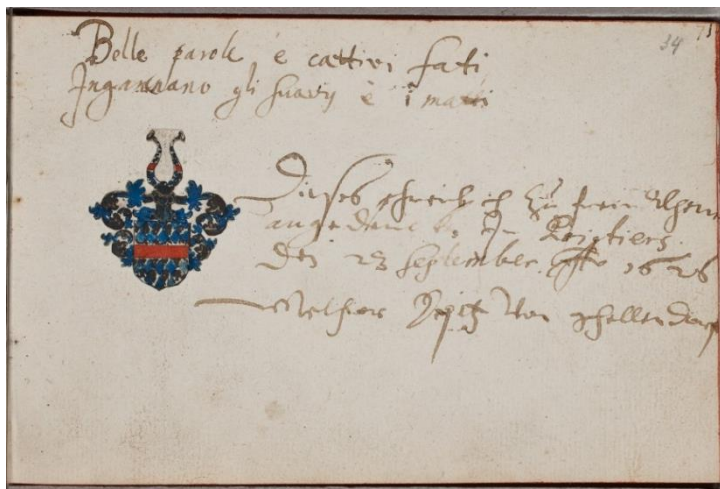
Twee gekromde messen.

Gedeeld, 1. in zilver een zwarte gekromd mes met de punt naar rechts, 2. in zwart een zilveren gekromd mes met de punt naar links. Helmtaken: op een gouden kroon een zwarte vlucht waartussen een eveneens zwart ankerkruis zweeft. Dekkleden: zwart en zilver.

P 25 fol 34r Melchior Opitz von Schellendorff, Poitiers, 23 september 1626.

Onduidelijk. Helmteken: twee trompen, beladen als het schild. Dekkleden: zwart en blauw.

Zie hieronder.

Adelswapen Von Schellendorff

In zilver een rode dwarsbalk, vergezeld boven van vier aangesloten blauwe ruiten en beneden van drie aangesloten ruiten de schildrand rakende. Helmteken: twee buffelhoorns beladen als het schild. Dekkleden blauw en zilver.

Ontleend aan
[//de.wikipedia.org/wiki/Bronsart_von_Schellendorff](http://de.wikipedia.org/wiki/Bronsart_von_Schellendorff)

P 23 fol 18r Hanns Ja—von Stadion, Poitiers 16 september 1626.

In goud drie zwarte omgewende wolfshaken boven elkaar.
Helmteken: een gouden wolfshaak, elke punt uitlopend in
schotel, waaruit een waaier pauwenveren. Dekkleden: zwart
en goud.

P 22 fol 71r Wolfgangus Guilelmus de Stadion, Poitiers 17 september 1626.
Wolfgang Wilhelm von Stadion.

In zwart drie gouden wolfshaken met de ring omlaag.
Helmteken: een gouden wolfshaak met de ring omhoog en
uit de ring een waaier van pauwen. Dekkleden: zwart en
goud.

P 21 fol 72r Franciscus Fridericus a Sickingen, Poitiers 17 september 1626.
Franz Friedrich von Sickingen.

Een zwart schild beladen met vijf zilveren penningen (2-1-2). Helmteken: een gouden zwanenkop met hals en borststuk, op de hals drie rode kogels op steeltjes, elk getopt door een bos zwarte hanenveren.

N.B. De rode zoom is de rand van het schild.

A.C. Zeven. 2009. *Het ontstaan van het wapen en van de helmtekens van twee takken van de families Von Sickingen*. *Heraldisch Tijdschrift* 15: 69-70. Het zwanenteken duidt erop dat Franz tot de hoofdtak behoort.

P 19 fol 76r Henry Herding, Poitiers 17 september 1626.

Doorsneden, A. in zilver een zwart merk, B. effen zilver. Helmtaken: twee trompen, waartussen het merk van het schild, alles zwart. Dekkleden: zwart.

P 14. fol 22r Heinrich Ferdinand Vöhlin von Frickenhausen, s.l. 1627.

Gevierendeeld. 1 en 4. gedeeld, I. gedeeld, I. in zilver een zwarte dwarsbalk, II. in rood een omgewende gouden leeuw. 2 en 3. gedeeld, I. in goud een zwarte man met een zwarte stok of lans in zijn handen, II. in zwart een zilveren dwarsbalk. Twee helmtekens: rechts: op een gouden kroon een antieke vlucht, de rechter vleugel van zilver, beladen met een zwarte dwarsbalk en ertussen de gouden leeuw, links: op een

gouden kroon een uitkomende zwarte man zonder armen tussen twee gouden trompen. N.B. Niet goed te zien of de dwarsbalken beladen zijn met zilveren degens, zoals bij onderstaand wapen..

De zwarte man met armen.

[//de.wikipedia.org/wiki/christoph_adam_vöhlin_von_frickenhausen/](https://de.wikipedia.org/wiki/christoph_adam_vöhlin_von_frickenhausen/)

P 13 fol 38r Diether Kettler, Bourges 23 february 16[27].

In zilver een rode liggende schoorsteenhaal.
Helmdekking: een gouden ?hertogsmuts?, waaruit
twee veren steken, beide zilver en rood; de muts getopt
met een schoorsteenhaal van het schild.
Nec temere nec timide = noch onbezonnen noch
schuchter
Vive la guerre l'amour et les dames = Leve de oorlog,
de liefde en de vrouwen.

P 12 fol 31r Christoffle Bernard von Galen (1606-1678) Bourges 23 februari 1627.
KB: vorst-bisschop van Munster, ('Bommenberend').

In goud drie rode weerhaken (2-1). Helmteken: een kroon waaruit een gouden en rode vlucht, waartussen twee zwevende weerhaken van het schild naast elkaar. Dekkleden: rood en goud.

P 11 fol 43r Joannes Wernerus a Leeradt, Bourges 9 april 1627.

In zilver een omgewende goudgekroonde, roodgetongde en goudgenagelde zwarte leeuw. Helmteken: een gouden kroon waaruit de leeuw van het schild komt. Dekkleden: zwart (en zilver).

P 10 fol 62r Johan Friedrich von Franckenstein, Bourges 10 april 1627.

Gevierendeeld, 1 en 4. in goud een rode wolfsklem, in kwartier 1 omgekeerd schuinlinks, in kwartier 4 eveneens omgekeerd schuinrechts, 2 en 3. in goud een rode drieblad. Twee helmteken: rechts: een gouden vlucht elke vleugel beladen met een wolfsklem van het schild, op de rechter vleugel schuinlinks, en op de linkervleugel schuinrechts; rechts: een naar rechts gekeerde vleugel, doorsneden van zwart en als kwartier 2, waarvoor een zilveren, naar rechtsgewende roodgetongde drakenkop met hals, waarvan de hals door een horizontaal geplaatst rood zwaard doorboord is.

P 9 Fol 74r Wolffgangus Philippus Fuchs a Dornheim, Bourges 10 februari 1627.

In goud een rode springende vos. Helmtaken: op een helm een rode muts, waarop een rode vos zit. Dekkleden: rood en goud.

P 08 fol 75r Joannes Scheib, Bourges 3 februari 1627.

Gedeeld, de deellijn door een rode paal bedekt, I. een Friese adelaar, II. in zwart een uit de deellijn komende gouden leeuw. Helmtaken: op een gouden kroon een gouden en zwarte vlucht. Dekkleden: zwart en goud.

P 7 fol 77r Joannes Sebastianus zur Rhein, Bourges 15 november 1626.

In zilver een roodgetongde en ?-genagelde groene omgewende leeuw. Helmteken: de leeuw van het schild uitkomend met de rug bestoken met drie roodgesteelde en -gedopte groene eikels. Dekkleden: groen en zilver.

P 6 fol 96r Julius Rudolph von Neuhaussen, Bourges 29 maart 1627.

In zilver een rode leeuw houdende een groene gebogen knoestige tak, die onder de leeuw doorgaat. Helmtaken: de leeuw en de tak van het schild. Dekkleden: zilver en rood.

P 5 fol 107r Reinhold Derschaw, Bo[urges] 13 april 1627.

ACZ: Derschaw

In rood twee zilveren goudgehoornde ramskoppen, de rechter schuin naar links gewend en de linker schuin naar rechts gewend. Helmteken: op een gouden en rode wronng de ramskop van het schild aanziennde gesteld. Dekkleden: rood en goud.

P 4 fol 104r Georg von Kunheim, Bourges 13 april 1627.

In zilver een roodgetongde zwarte leeuw. Helmteken: de leeuw van het schild uitkomend. Dekkleden: zwart en zilver.